

V Bruseli 12. apríla 2018
(OR. en)

7597/18

**Medziinštitucionálny spis:
2015/0907 (APP)**

PE 41
INST 134
FREMP 40
JUR 160
AG 4

POZNÁMKA

Od:	Výbor stálych predstaviteľov (časť II)
Komu:	Rada
Č. predch. dok.:	14743/15 PE 184 INST 428 JUR 753 FREMP 281 7038/16 JUR 114 INST 96 FREMP 48 PE 36 AG 3
Predmet:	Návrh rozhodnutia Rady o prijatí ustanovení, ktorými sa mení Akt o priamych a všeobecných voľbách poslancov Európskeho parlamentu („akt o voľbách“)

1. ÚVOD

Európsky parlament (EP) prijal 11. novembra 2015 návrh rozhodnutia Rady o prijatí ustanovení, ktorými sa mení Akt o priamych a všeobecných voľbách poslancov Európskeho parlamentu, spolu s uznesením o reforme volebného zákona Európskej únie. Návrh sa zakladá na článku 223 ods. 1 ZFEÚ.

2. AKTUÁLNY STAV

Pracovná skupina pre všeobecné záležitosti preskúmala prvý súbor článkov v roku 2016. Delegáciám sa podarilo dosiahnuť dohodu o spoločnom prístupe k niekoľkým ustanoveniam návrhu EP. Viaceré ustanovenia návrhu EP však boli pre delegácie neprijateľné, a to zásadne a/alebo z právnych dôvodov. Patria medzi ne ustanovenia o spoločnom volebnom obvode a vedúcich kandidátoch („Spitzenkandidaten“). Na zasadnutí COREPER-u 30. novembra 2016 sa uskutočnila výmena názorov o spise, osobitne o viacerých otvorených otázkach. Výsledok uvedeného rokovania sa v januári 2017 neformálne prezentoval spoluspravodajcom a tieňovým spravodajcom Parlamentu. COREPER o spise¹ znovu rokoval 6. decembra 2017 a poveril predsedníctvom, aby spoluspravodajcov ústne informovalo o aktuálnom stave v Rade vrátane siedmich ustanovení, o ktorých sa pravdepodobne dosiahne dohoda². Stretnutie sa konalo 12. decembra 2017. Spoluspravodajcovia zdôraznili, že EP stále čaká na odpoveď Rady.

Balík 7 + 2

Predsedníctvo pokračovalo v rokovaní v rámci pracovnej skupiny na základe uvedených siedmich ustanovení a o článku 3 o prahu pre rozdelenie kresiel³. Na poslednom zasadnutí pracovnej skupiny 9. marca 2018 prezentovalo predsedníctvo revidovaný kompromisný návrh s článkom 9a o hlasovaní občanov v tretích krajinách⁴.

Na zasadnutí Coreperu 28. marca boli vzaté späť všetky zvyšné výhrady s výnimkou výhrady jednej delegácie k prahu (pozri nižšie). Delegácia na uvedenej výhrade trvala aj na ďalšom zasadnutí Coreperu 11. apríla.

¹ 15241/17, WK 12583/2017 REV 2.

² Článok 1 ods. 1 (formulácia o poslancoch ako zástupcoch občanov Únie v zmluve), článok 3a (aspoň trojtýždňová lehota na predkladanie kandidatúr), článok 3e ods. 1 (uvádzanie názvov a log európskych politických strán na hlasovacích lístkoch), článok 3e ods. 2 (pravidlá o volebných materiáloch), článok 4a (hlasovanie vopred, hlasovanie poštou a elektronické a internetové hlasovanie), článok 9 druhý odsek (pokuty za dvojité hlasovanie) a článok 9b (určenie kontaktného orgánu a lehota na výmenu údajov o voličoch a kandidátoch).

³ WK 1800/2018.

⁴ WK 1800/2018 REV 1.

3. NEVYRIEŠENÁ OTÁZKA (ČLÁNOK 3 O PRAHU)

Článok 3 ods. 2 je kľúčovým ustanovením návrhu EP, ktorým sa stanovuje povinný 3 % prah na úrovni volebného obvodu pre členské štáty, v ktorých sa používa systém zoznamov a ktoré majú volebné obvody s viac ako 26 kreslami.

V kompromisnom návrhu predsedníctva sa navrhuje zmena formulácie článku 3 tak, aby sa vzťahoval len na volebné obvody (vrátane členských štátov s jediným volebným obvodom), ktoré majú viac ako 35 kresiel, a stanovoval minimálny 2 % prah.⁵ Tiež sa v ňom stanovuje, že členské štáty sú povinné splniť prah s dostatočným predstihom pred voľbami, ktoré nasledujú po voľbách, ktoré sa uskutočnia po nadobudnutí účinnosti tohto aktu. Tento kompromisný návrh získal v pracovnej skupine širokú podporu, ktorá sa potvrdila na úrovni Coreperu. Jedna delegácia však nemohla zásadne podporiť stanovenie prahu.

4. NAVRHOVANÉ OPATRENIA

Vzhľadom na to, že je potrebné, aby boli zmeny súčasného aktu o voľbách schválené v súlade s ústavnými požiadavkami a aby sa potrebné vnútroštátne opatrenia prijali včas pred voľbami do EP pred rokom 2019, ako aj na stanovisko Benátskej komisie k volebným záležitostiam, v ktorom odporúča vyhýbať sa zmenám vo volebných systémoch tesne (počas jedného roka) pred voľbami, sa predsedníctvo domnieva, že ide o poslednú možnosť Rady dospieť k jednomyseľnej politickej dohode o balíku 7 + 2, ako sa uvádza v prílohe. Vzhľadom na okolnosti sa tiež navrhlo, aby bol Európsky parlament ihneď informovaný o prípadnej dosiahnutej politickej dohode o balíku, aby mohol začať prijímať potrebné kroky.

⁵ Rozdielne zaobchádzanie s volebnými obvodmi rôznej veľkosti možno odôvodniť tým, že existuje „prirodzený prah“ v každom volebnom systéme bez právneho zásahu. Ak už existuje dostatočne vysoký prirodzený prah, cieľ zabrániť fragmentácii je zabezpečený bez toho, aby bolo potrebné zaviesť povinný prah.

Prirodzený prah sa rôzni v závislosti od veľkosti volebného obvodu. Podľa všeobecne uznávaného štatistického vzorca je prirodzený prah volebného obvodu s 35 kreslami 2,08 %. Cieľom zníženia minimálneho prahu na 2 % je zabrániť neopodstatnenej diskriminácii vo vzťahu k tým (menším) volebným obvodom, ktorých prirodzený prah je v rozsahu 2,08 % až 3 % a na ktoré by sa povinný prah nevzťahoval.

Kompromisný návrh sa potom predloží vo vhodnej právnej forme aktu, ktorý sa má po revízii právnikmi lingvistami prijať a predložiť na schválenie na nadchádzajúcom zasadnutí Coreperu ako základ pre rozhodnutie Rady požiadať Európsky parlament o súhlas.

5. ZÁVER

Predsedníctvom sa domnieva, že tento kompromisný návrh, ktorý je výsledkom náročných a politicky citlivých rokovaní počas piatich predsedníctiev, je vyvážený a zohľadňuje rôzne pozície a vnútroštátne záujmy. Predsedníctvo zastáva názor, že tento balík sa musí posudzovať ako celok a že nie je prípustné vypustiť ktorúkoľvek jeho časť.

Rada (GAC) sa preto vyzýva, aby schválila znenie uvedené v prílohe na účely jeho zaslania Európskemu parlamentu.

Zmeny Aktu o priamych a všeobecných voľbách poslancov Európskeho parlamentu

Článok 1

1. V každom členskom štáte sú poslanci Európskeho parlamentu volení ako zástupcovia občanov Únie systémom pomerného zastúpenia, a to na základe zoznamu alebo jedného prenosného hlasu.
2. Členské štáty môžu povoliť hlasovanie na základe systému preferenčných hlasov, ktorého podrobnosti upravia.
3. Voľby sú všeobecné, priame, slobodné, s tajným hlasovaním.

Článok 3

Členské štáty môžu určiť minimálny prah pre rozdelenie mandátov. Na celoštátnej úrovni tento prah nesmie presiahnuť 5 percent odovzdaných hlasov.

Členské štáty, v ktorých sa používa systém zoznamov, stanovujú minimálny prah pre rozdelenie kresiel pre volebné obvody s viac ako 35 kreslami. Tento prah nesmie byť nižší ako 2 percentá a nesmie presiahnuť 5 percent platných odovzdaných hlasov v danom volebnom obvode, a to aj v členskom štáte s jediným volebným obvodom.

Členské štáty prijímajú potrebné opatrenia na splnenie povinnosti stanovenej v druhom odseku s dostatočným predstihom pred voľbami do Európskeho parlamentu, ktoré nasledujú po voľbách do Európskeho parlamentu, ktoré sa uskutočnia po nadobudnutí účinnosti tohto aktu.

Článok 3a (nový)

Ak sa vo vnútroštátnych ustanoveniach stanovuje termín na predloženie kandidatúry do volieb do Európskeho parlamentu, musí byť táto lehota najmenej tri týždne pred dátumom konania volieb do Európskeho parlamentu stanoveným jednotlivými členskými štátmi v súlade s článkom 10 ods. 1⁶.

Článok 3e (nový)

1. Členské štáty môžu umožniť, aby sa na hlasovacích lístkoch uvádzali názov a logo európskej politickej strany, ktorej je vnútroštátna politická strana alebo jednotlivý kandidát členom⁷.

2. Pravidlá zasielania volebných materiálov⁸ voličom vo voľbách do Európskeho parlamentu vnútroštátnymi orgánmi musia byť rovnaké ako tie, ktoré sa uplatňujú vo vnútroštátnych voľbách, bez toho, aby tým bol dotknutý spôsob, akým sa takéto materiály zasielajú, a bez toho, aby bolo dotknuté zasielanie oznámení o konaní volieb.

Článok 4a (nový)

Členské štáty môžu ustanoviť možnosť hlasovať vo voľbách do Európskeho parlamentu vopred, poštou a elektronicky a cez internet.

Ak takéto možnosti ustanovia, prijímú dostatočné opatrenia, aby sa zabezpečila najmä spoľahlivosť výsledku, tajnosť hlasovania a ochrana osobných údajov v súlade s právom Únie.⁹

⁶ Doplní sa týmto odôvodnením, ktoré sa vzťahuje aj na článok 3e ods. 1:
keďže:

(...) Transparentnosť volebného procesu a prístup k spoľahlivým informáciám sú dôležité pre zvyšovanie európskeho politického povedomia a zaistenie riadnej volebnej účasti a keďže je potrebné, aby občania Únie boli dostatočne včas informovaní o kandidátoch vo voľbách do Európskeho parlamentu a o členstve vnútroštátnych politických strán v európskej politickej strane.

⁷ Pre príslušné odôvodnenie pozri poznámku pod čiarou č. 6.

⁸ Doplní sa odôvodnením, v ktorom sa uvedú príklady dotknutých volebných materiálov (hlasovacie lístky a zoznamy politických strán, ich koalícií a kandidátov vo voľbách).

⁹ Doplní sa týmto odôvodnením:

keďže:

(...) S cieľom podporiť účasť voličov vo voľbách do Európskeho parlamentu a naplno využiť možnosti, ktoré prináša technologický vývoj, by členské štáty mohli okrem iného ustanoviť možnosti hlasovania vopred, poštou,

Článok 9

Nikto nesmie vo voľbách poslancov Európskeho parlamentu hlasovať viac ako jedenkrát.

Členské štáty prijímú potrebné opatrenia, aby sa zabezpečilo, že na dvojité hlasovanie vo voľbách do Európskeho parlamentu sa budú vzťahovať účinné, primerané a odrádzajúce sankcie.

Článok 9a (nový)

Členské štáty môžu v súlade so svojimi vnútroštátnymi volebnými postupmi prijať opatrenia potrebné na to, aby vo voľbách do Európskeho parlamentu mohli hlasovať ich občania s pobytom v tretích krajinách.¹⁰

Článok 9b (nový)

Každý členský štát určí kontaktný orgán zodpovedný za výmenu údajov o voličoch a kandidátoch s jeho partnerskými orgánmi v iných členských štátoch.

Bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne ustanovenia o zápise voličov do zoznamu voličov a predkladanie kandidatúr, orgán uvedený v prvom odseku v súlade s normami EÚ na ochranu údajov začne šesť týždňov pred prvým dňom volebného obdobia uvedeného v článku 10 ods. 1 zasielať uvedeným partnerským orgánom údaje uvedené v smernici 93/109/ES týkajúce sa občanov Únie, ktorí boli zapísaní do zoznamu voličov alebo kandidujú v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi.

elektronicky a cez internet, pričom zabezpečia najmä spoľahlivosť výsledku, tajnosť hlasovania a ochranu osobných údajov v súlade s právom Únie.

¹⁰ Doplní sa týmito odôvodneniami:

keďže:

(...) Občania Únie majú právo zúčastňovať sa na jej demokratickom živote, konkrétne hlasovaním alebo kandidovaním vo voľbách do Európskeho parlamentu.

(...) Členské štáty sa nabádajú, aby prijali opatrenia potrebné na to, aby vo voľbách do Európskeho parlamentu mohli hlasovať ich občania s pobytom v tretích krajinách.